

Kannel

Lüganuse rahvaviis, seadnud Hain Hõlpus

Austusväärased koorijuhid!

„Kannel“ on laul laulust, ta on loomislugu, mille sarnaseid veel Lõuna-Eesti kihelkondades lauldi. Ühest küljest pühitseme tänasel päeval selle looga pikka laulutradsiooni ja edasipärandamiskultuuri, teisalt täname oma eelkäijaid kogu selle suure kultuuripärandi eest, mis meil praegu on alates keelest ja loodusest lõpetades laulupeoga.

Mõned tähelepanekud:

1. See laul on segakooride liigi avalaul ehk ta peaks mõjuma kergelt ja energiliselt.
2. Tempoliselt peaks jälgima, et lugu ei keriks maha ega jääks seisma, vaid pigem veaks kogu aeg edasi lõpu suunas. Märgabe tempomuutusi: algus on kui pidulik sissejuhatus ning seejärel hakkab lugu juba reipalt edasi kerima, siis jälle peatub hetkeks (suur E) ning taas hooga lõpu suunas.
- NB!** Taktis 94 lisandub üks *Piu mosso*, mis kestab lk 12 lõpuni.
3. Taktides 26 ja 110 peaks pikk noot olema valjenev, mitte seisev.
4. Tenorite ja sopranite seotud liinid taktist 60 võiks alata ja lõppeda täiesti pianos(t), et tekiks „lained“, mis algavad eikusilt ja lõppevad eikuhugi. Muidu kipuvad nad kogu teema- ja ka sisuliini liialt varjutama.
5. Alates F-ist, toome välja ainult fraasi algused, ülejäänud laulame vaikselt, siis tekib selline salapärase instrumentaalne lõik ja karakter jääb kergeks. G-st jääb printsiipt samaks, kuid kogu faktuur hakkab valjenema.
6. Lõpuaeglustus algab hoopis taktist 162 ehk takt varem.

Mõned ohukohad:

1. Oht on teha fraasilõppudes asjatuid aeglustusi, mis takistavad laulu kulgu. Teeme neid ainult taktides 26, 77, 163. Ülejäänud üleminekud peaksid vastupidiselt edasi viima ja olema seetõttu pingega laetud, et mitte öelda pigem kiirendades.
2. „Mõnusalt pörgatades“ tähendab tehniliselt öeldes, et löökide vahel on vahed (pausid) sees (ehk laulda pigem *staccato*-likult), siis on see liin ka õhuline, ei mata teisi olulisemaid liine, hoiab karakteri kerge ning aitab tempot hoida.
3. Kaanoniosades tasub kõik fraasi algused välja tuua, muidu muutub kõik oluliseks ehk enam mitte miski pole oluline ja jälgitav.
4. Märgabe ja jälgige dünaamilisi kontraste ehk *subito* üleminekuid. Neid on siin loos üsna palju ja see lihtsustab teil ka laulu erksa ning värskena hoida.

Mõned soovitused:

1. Kuna seade on üsna tihe ja kaanonirikas, tasuks seda kujundada instrumentaalmuusika loogikatest lähtuvalt ja kujundada kui kõlapilti.
2. Kindlasti tasub eraldi võtta aega (helistikuliste) üleminekute jaoks, sest kui need lauljatele juba kõrvu saavad, siis läheb laul korruga väga lihtsaks – materjal ja motiivid ju korduvad pidevalt.

Soovin jõudu selle laulu kerge ja hõrgu hoidmisel!

Rasmus Puur